D•N
21/8 1949

Dödsringningen från Kreml

Sent på kvällen måndagen den 21 augusti 1939 skickade Deutsches Nachrichten Büro ut ett sensationellt meddelande. Utrikesminister von Ribbentrop skulle med det snaraste bege sig till Moskva för att där underteckna en tysk-rysk nonaggressionspakt. Uppgiften bekräftades följande dag av den ryska nyhetsbyrån Tass, som framhöll att pakten var ett resultat av bägge parternas önskemål att avlägsna faran för ett krigsutbrott.

I själva verket utgjorde den tysk-ryska pakten den definitiva dödsringningen över Europas fred. Visserligen hade Hitler redan den 3 april lätt utfärda direktiv om att allt skulle vara klart för ett anfall på Polen när som helst efter den 1 september. Och vid en konferens med det högre militärbefälet den 23 maj sade han sig vilja angripa Polen vid första lämpliga tillfälle. "Men", tillade Hitler, "det får inte samtidigt bli något krig mellan Tyskland och västmakterna." Uppgörelsen med Polen måste bli en isolerad affär. För Hitler betydde pakten med Sovjet att han stärktes i sin övertygelse om att kunna kasta sig över Polen utan att riskera en konflikt med västmakterna, som — det hade Ribbentrop försäkrat honom — var alltför degenererade för att föra krig och inte skulle våga röra ett finger om Sovjetunionen ställde sig utanför.

För Stalin måste det ha stått klart att pakten med Tyskland bara kunde ha ett omedelbar effekt: att utlösa Hitlers angrepp på Polen. Bestämmelser om offrets delning mellan Tyskland och Sovjet ingick också i ett hemligt tilläggsprotokoll till pakten. Frågan huruvida Stalin efter sin helomvändning trodde att västmakterna likväl skulle söka bistå Polen eller om han räknade med en isolerad tysk-polsk uppgörelse kan inte säkert besvaras. När Churchill efter det tysk-ryska krigets utbrott kom till Moskva förklarade Stalin att han för sin del aldrig kunnat tro att västmakterna skulle göra allvar av sina utfästelser till Polen. Några ord under samtalet med Ribbentrop omedelbart efter paktens undertecknande pekar emellertid i motsatt riktning; på tyskens tirader om engelsmännens oduglighet gemmälde Stalin att England "trots sin svaghet kommer att föra krig skickligt och envist". Huvudmålet för Stalin var givetvis att snarast möjligt se Tyskland och västmakterna inveckladе i en för bägge parter förödande kamp. Under tiden skulle Sovjetunionen ostört kunna ladda upp för att i sista omgången träda fram med oförbrukade krafter och ta hem det mesta möjliga av spelet om Europa.

För den allmänna opinionen, som stått under intryck av de visserligen segslitna men till synes fortskridande förhandlingarna mellan Sovjet och västmakterna, kom meddelandet om den tysk-ryska pakten som en fullständig överraskning. För alla direkt eller indirekt berörda öppnades helt nya perspektiv, skrämmande eller lugnande, beroende på läget. Av de aktpublikationer som omedelbart efter krigsutbrottet utgavs av de olika krigförande framgick dock att man på västmaktshåll inte varit fullt så okunnig om de tysk-ryska kontakterna som det i förstone kunnat synas. Sedan det amerikanska utrikesdepartementet i januari 1948 offentliggjort en rad dokument om de tysk-ryska förbindelserna 1939—41, hämtade ur det tyska utrikesministeriets arkiv, kan Moskvapaktens förhistoria anses vara i stort sett klarlagd.

Det visar sig att de första inviterna till ett närmande gjorden från rysk sida. I Berlin var man inte sen att gripa chansen, men när det gällde att på allvar komma någon vart var Molotov lika tvär och omedgörlig som någonsin. På tyska ambassaden i Moskva gjorde man sitt bästa för att mjuka upp ryssarna. "men vi kan ju inte släpa Molotov och Mikojan genom Brandenburger Tor", heter det i en depesch till utrikesministeriet i Berlin.

Det är tydligt att Stalin ville se hur mycket kallt stål tyskarna fälde och beggande förhandlingarna med västmakterna som ett påtryckningsmedel, samtidigt som den krigsgalne Hitler blev allt angelägnare ju mer man närmade sig den 1 september. Tidpunkten då Stalin beslöt att slå till låter sig nästan exakt bestämmas: det var mellan 3 och ½4 på eftermiddagen den 19 augusti. Klockan 3 denna dag avslutade den tyske ambassadören Schulenburg ett av sina resultatlösa samtal med Molotov, som förklarat att det ännu var alltför tidigt att "ens tillnärmelsevis" bestämma någon tidpunkt för ett besök av Ribbentrop. Men klockan ½4 ringde Molotov upp Schulenburg i telefon och lät höra andra toner: allt var klart för en nonaggressionspakt, det återstod bara för Ribbentrop att komma till Moskva. "Molotov talade inte om varför han så plötsligt ändrat åsikt. Jag antar att det var Stalin som hade ingripit", skriver Schulenburg.

Efter paktens undertecknande natten mellan den 23 och 24 augusti undfägnade Stalin sina gäster; man drack för den tysk-ryska vänskapen och talade förtroligt mellan skål och vägg. Ett kortfattat tyskt referat finns bevarat; det är ett märkligt dokument både ur psykologisk och politisk synpunkt. Man får intrycket av ett par falskspelare som låtsas vara goda vänner och som — alltjämt med trumfkorten undanstuckna i rockärmen — sätter och avsiktar några av sina enklare trick för varandra. När t. ex. Ribbentrop förklarar att antikominternpakten i själva verket aldrig varit riktad mot Sovjetunionen, utan mot de västliga demokratierna, svarar Stalin att det hade han genomskådat för länge sedan. Förhandlingarna med den engelska militärdelegationen i Moskva hade fått ett mycket otillfredsställande förlopp, berättar Stalin. Vi har just varit utsatta för en dum och typiskt engelsk framstöt, svarar Ribbentrop.

Till några verkliga avslöjanden kommer det dock inte. Stalin säger ingenting om vad som egentligen förekommit vid förhandlingarna med västmakterna, och även Ribbentrop i all sin upplåtsna narrativitet förblir hela tiden på sin vakt. Och mitt i all den falska gemytlighet som präglar motsättningarna fram. Stalin talar om engelsmännens förmåga att hålla ut och anser att den franska armén "är värd att ta hänsyn till", medan Ribbentrop är av annan mening.

Därmed är man framme vid Stalins grundläggande misstag: hans överskattning av västmakternas motståndskraft. Som det påpekats i en nyutkommen Stalinbiografi hade den ryske diktatorn en riktig uppfattning både av Englands militära svaghet och dess beslutsamhet att slåss, medan han övervärderade Frankrikes styrka och underskattade tyskarnas slagkraft. För att göra kampen så lång som möjligt beordrade Stalin västmakternas kommunistiska partier att sabotera alla krigsansträngningar; som viljelösa brickor lämnade sig kommunisterna till en klart landsförrädisk politik. Med Stalins misstag sig. Innan två år gått kunde Hitler slunga hela sin krigsmakt mot Sovjet. Då var det väl att Stalin redan 1939 hade räknat med en omvänd ordning?

Englands stridsvilja var obruten.

Hr Undén och presskonferenserna

Den kritik som framställts mot inbjudandet av kommunister till en utrikespolitisk presskonferens har i Expressen besvarats av hr Undén. Svaret består i en anklagelse mot Dagens Nyheter för att vilja bestämma över presskonferenserna — alltså en klyscha av det slag som man väntar i ett grå mellan skolpojkar, men småningom vänjt sig vid även från den svenske utrikesministerns sida. Vad den ordning beträffar som för två och ett halvt år sedan godtogs av både regeringen och pressmännen har den klart angivits av statsministern. Denne har förklarat "att han fått den uppfattningen att samtliga icke-kommunistiska deltagare i presskonferenserna (hör inte regeringen dit?) är ense om att kommunisterna borde hållas avstängda från informationer om militära och utrikespolitiska ting". Därmed borde saken vara klar.

Hr Undén uttalar vidare att "ifall Dagens Nyheter avböjer att delta i en konferens får jag försöka ta uteblivandet med tystnad". Dagens Nyheter är övertygad om att hr Undén inte har avsikt att lyckas i detta försök. Men det gäller här inte Dagens Nyheter, utan alla de pressmän som reagerat mot att hr utrikespolitiska presskonferenser i sällskap med kommunisterna. Att blott Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter intebler i onödiga måste rimligen bero på att andra tidningar inte kände till hr Undéns nya praxis.

Slutligen betonar hr Undén att kommunistiska tidningsmän i många ämnen, t. ex. i fråga om Europarådet, bör erhålla "informationer i frågan". Ja, utrikesministerns informationer är nästan alltid ofarliga — ofta oroande harmlösa —, och ingen tror att han blir mer medsam därför att kommunister är närvarande. Men det är av pressmännen framställda frågor i mera omtålliga ämnen som gjort presskonferenserna deras egentliga intresse; sådana frågor utesluts av kommunisternas närvaro. Den saken borde det inte vara svårt att förstå.

PRESSGRANNAR

Diskussionen om skyddsåtgärder för dödsfarorna skjuter nu fart igen. Den minimala utsikten att komma undan oförsiktigt syrees icke hindra att chaufförsmorden upprepas med kortare mellanrum. Hot eller övervåld mot dråskförare som kunnat avvärjas utan förlust av människoliv har också blivit vanligare. En statlig kommitté har föreslagit att taxibilarna obligatoriskt skulle förses med en nellanruta. Det är väl troligt att detta skydd snabbt blir lagfast, men det vore alldför optimistiskt att tro problemet därmed vara ur världen. Vestmanlands Läns Tidning (fp) påpekar att i Krylbo hade den skottskärrate runt inte hjälpt.

Liksaså skyddsmedel, larmanordningar som den hotade lätt kan trycka i funktion t. ex. hider alla utvägheten att alltför lätt kunna överlistas av det som har ont i sinnet. Beväpna chaufförerna, brukar vara en vanlig rekommendation. Det är heller inte något universalmedel, och chaufförerna själva är inte så tilltalade av att ständigt behöva ungås med skjutvapen.

Kanske kan något förnuftigt framkomma ur den pristalvan om hårda skyddsåtgärder som förbundets av taxibilarnas egen fackorganisation.

Betydelsefullt vore det heller inte om man kunde komma till rätta med den allmänna vanföreställningen att en taxichaufför är speciellt välförsedd med pengar. Förr kunde nog de inkörda dagsiksassorna bli samlade i plånboken, och som Krylbofallet nu visar, kan det förfarande inträffa att yrkeschaufförerna, speciellt om han är sin egen företagare, bär på sig en rätt avsevärd penningsumma. Som regel sker emellertid numera redovisning efter varje pass, och en dagskassa rör sig normalt om hundra kronor.

Det är lättare ordnat i de större städerna, och där är det ett undantag om bilarna vid natten är belastad med mer kontanter än mannen på gatan. Chaufförerna har själva vidtagit dessa försiktighetsmått — de vet att morden på deras kolleger genomgående varit rånmord.

För chaufförerna tillälseas att vara beväpnade, bör detta verka avskyvande. Alla behöver därför inte ha skarpladdade revolvrar — det är fritt val. Men kunder som i ungås med mordplaner står inför ett hot som de nog tar intryck av.

Svensk fackföreningsrörelse skall självfallet söka sitt internationella samarbete med fackföreningsfolket i de länder där en fri fackföreningsrörelse existerar. Det är då av vikt, betonar Morgon-Tidningen (e), att vara med från början och få sitt ord med i laget vid utformningen av de stadgar och bestämmelser som skall gälla för en sådan organisation.

Det skulle också av den anledningen ha varit oklokt att ställa sig avvisande och icke kunnat göra sin stämma hörd vid internationens konstituering. De tidigare misstyckandena på detta område talar starkt för att man bör gå omsorgsfullt till väga. De svenska fackföreningsbunden har också fått sin chans att i god tid före kongressen anföra de synpunkter de önskar lägga på biträdande problem.

Ny Dag har redan betecknat detta steg visster ut som en lika utmanande handling som anslutning till Atlantpakten skulle vara. De socialdemokratiska fackföreningsmännen är mindre Undénska än riksdagsmännen. De förra är inte så rädda för ryssarnas "missuppfattningar".

Ledarskiftet inom bondeförbundet är inget systemskifte i stil med avlösningen mellan Kullenbergstorp och Branting — partiorganet Politisk Tidskrift vill inte ens höra talas om en omläggning av partiets politik, på sin höjd "ett visst mått av nyordning".

I fråga om den allmänna inriktningen, kommer Gunnar Hedlund helt visst att följa den linje som Brantstorp dragit upp och som innebär, att bondeförbundet vill sträva efter att genom en samförståndspolitik med socialdemokraterna och samarbetspolitik skapa goda levnadsförhållanden för alla samhällsgrupper i vårt land. Sättet att ta itu med problemens lösning bör emellertid i mycket på den personliga inställning de ledande personerna inom ett partiorganisation är det självklart, att de ombyten på ledarpositionerna inom partiets riksorganisation, som nu ägt rum, komma att uppvisa nyansskillnader i fråga om de politiska uppfattarnas handhavande gentemot den Brantstorpska regimen.

Ursprungligen var bondeförbundet ett gandska starkt klassbetonat parti, även om klassbetoningen från motgruppshåll i taktiskt syfte framställdes som alnu starkare än vad det i verkligheten var. Under årens lopp har emellertid partiets inriktning ändrat allmera. Det har givetvis alltjämt uppvisat sin anslutning som jordbrukarnas speciella parti, men vid sidan av denna huvuduppgift har det också allt mera intressaras sig även för andra grupper av landsbygdens befolkning. Partiet har också erhållit anslutning i ständigt växande omfattning från väljare inom andra yrkesgrupper, både på landsbygden och i städerna. Den breddning av partiets underlag, som påbörjats under Brantstorps partiledarskap kommer att fortsätta. Men ju flera anhängare och sympatisörer partiet erhåller inom andra samhällsklasser, ju mera måste dess politiska horisont vidgas.

Någon möjlighet att skapa en egen ideologi, jämställd med konservatismen, liberalismen eller socialismen, har bondeförbundet icke, medger dr Lindgren, men det är nödvändigt att ställa upp fastare riktlinjer för partiets verksamhet än tidigare. Bondeförbundet har i allför stor utsträckning handlat från fall till fall, utan att ingående göra klart för sig till vilka konsekvenser dess ställningstagande skulle komma att leda". Man vill tilläga att det gäller också jordbruksspolitiken.

Guldmedaljören vid olympiska spelen i styckjaktsvapen Persson fick återlämna sin belöning" det rickte inte med att underofficersutbildningen av de stadgar och bestämmelser som skall gälla för en sådan organisation:

Det skulle också av den anledningen ha varit oklokt att ställa sig avvisande och icke kunnat göra sin stämma hörd vid internationens konstituering. De tidigare misstyckandena på detta område talar starkt för att man bör gå omsorgsfullt till väga. De svenska fackföreningsbunden har också fått sin chans att i god tid före kongressen anföra de synpunkter de önskar lägga på biträdande problem.

Ny Dag har redan betecknat detta steg visster ut som en lika

O. Henrys förskingring

O. HENRY tillhör den kategori av författare som praktiskt taget alla läskunniga männskor någon gång har läst en bit av, även om de inte vet det, inte har det tingaste intresse för författarnamn. Det var han som gav den amerikanska tidsskildringen den form som i stort sett imiteras än i dag, och tidskrifterna inte bara i Amerika har ständigt hållit på och tryckt om även hans originalhistorier. Han är oundviklig. Att läsa honom på ett senare stadium och i måttliga proportioner har onekligen sina behag; det största är att oförhappandes stöta på sin barndoms lektyr och se vad det är för någonting som på den tiden förefoll en vemodigt, kvickt och glänsande.

Men O. Henry hade också andra, mera objektivt påvisbara förtjänster. Han är i den amerikanska litteraturhistorien känd som de ovantade slutpoängernas mästare, och på det området kan han tillåtas fast inte på ett mera väsentligt sätt. Hans poänger är av den här typen:

Den unga hustrun i det bedårande äktenskapet med den knappe ekonomin beslutar sig på julafton för att sälja ett oerhört svallande hår för att kunna köpa en vacker klockkedja att ge maken i julklapp. När han kommer hem och hittar hennе kortklippt har han med sig i present en spanskt storartad kam. Medel till inköpet har han skaffat genom att sälja sin klocka.

En luffare i New York brukar varje thanksgiving day träffa en fin gammal herre på en viss bänk vid Union Square och av honom bli bjuden på en måktig kalkonmiddag. Detta år, det nionde, har han visserligen redan på förmiddagen undfagnats enormt av snälla människor, men pinar ändå i sig middagen medan herrn tittar på — för att göra honom lyckllig och hålla institutionen vid makt. Herrarna skils utanför restaurangen, men träffas efter en stund på sjukhuset. De har bägge störtat i gatan, luffaren av övermättnad, mecenaten därför att han inte har haft råd att äta på tre dar.

En ung målarinna ligger sjuk i sitt bohemrum i Greenwich Village. Hon har ingen livsvilja och inbillar sig att hon ska dö när höstbladen har alltit ner det sista bladet från rankan på muren mittemot. Sista bladet faller aldrig, och hon repar sig, men den gamle målaren, som aldrig har gjort allt mästerverk, får lunginflammation och dör i stället. Den ädrog han sig när han en kall natt målade det envisa bladet på muren, och se, det var hans mästerverk.

För europeiska läsare som har Anatole Frances och Hjalmar Söderbergs poänger i minnet, är inte mycket att hämta hos O. Av större intresse är O. Henry som miljöskildrare. Visserligen är det inte mycket med hans omskrutna historier från Texas under dess grovhuggna period — man behöver bara bläddra i Mark Twains "Life on the Mississippi" med dess likartade miljöer för att se skillnaden: mellan konsten och oljetrycket. Men med Manhattan från sekelskiftet är det en annan sak. O. Henry som New York-texttet är livet. Hans tidgare är bjuder på en rafflande prosa, men förefaller redo i stort sett fadda och overkliga. New York var för honom ett "lilla Bagdad i tunnelbanan", som han själv skrev; där såg han genast igenom och blev någonting, och han fylldes av en hälsig, senkommen förälskelse i staden, som säkert hade sina smärtsamma drag, men lät honom uppleva verklighetens med den förslukades intensitet.

Sekelskiftets New York lever verkligen tydligt i hans bästa historier, men de är inte hans goda miljöskildringar, de har också sin egen stilistiska friskhet. O. Henry var förvisso ingen bildningens gigant, och utom den flyhänte berättarens yrke behärskade han endast mindre bokliga branscher: drugstoreexpediters

O. Henry.

(väl), kartritarens (ganska väl), cowboyens (hjälpligt) och bankkassörens (sämre än nödtorftigt). Men en vänlig dam, som brukade samtala med honom i bildande ämnen när han var i tjugusvårsåldern, har berättat att han vid denna tid med stort intresse studerade uppslagsböcker och att hans ordförråd var häpnadsväckande. Det är det studiet som han har profiterat av i sina noveller; de är berättade på en för sin tid mycket naturlig talspråksprosa, men då och då, och med verklig ironisk talang, klipper författaren till med en riktigt lång, krånglig och exklusiv term, som ger relief åt prosan. Hans dialog var också bra, och särskilt skickligt återgav han unga, ointellektuella damers jargong. Hans sociala indignation var av begränsad djup, men när han tänkte på framgångsrika affärsmän som avlönade sina söta och snälla kontors- och butiksflickor med sex dollar i veckan blev han verkligt arg, och det finns många historier om sedlar som han tryckte i handen på skötsamma ungmör (och även, fast utan vederlag, åt arma fältvakas jungfrur). Han skrev om fräscha flickor med ett slags glicksam ömhet som förtjänade gör verkan.

o

En mera fängslande punkt hos O. Henry är hans hemliga är. Han kom till New York 1902 och dog 1910, utarbetad, nervös, lever- och hjärtsjuk och med nio tomma viskyhuteljer under sängen. Han var född i North Carolina och hette egentligen William Sidney Porter, hade som ung varit apotekare och rest i Texas och senare bott i Austin, där han arbetat på en bank, på vilken han tydligtvis förskingrat en del pengar, och han dömdes av Mellan- och Sydamerika. Själv påstod han att han var född 1867, men så småningom kom det fram att det riktiga födelseåret var 1862. Det pratades om den mörka perioden i hans liv, och när det kom fram att han hade gjort sig skyldig till förskingring och suttit i fängelse började det intresse för den undre världen som skymtar i hans noveller få en allmer demonisk karaktär, och man ande att O. Henry, den till synes bedagligt mannen, också hade en mr Hyde inombords. Hur det egentligen förhåller sig med den saken får man veta i en nyutkommen biografi av *E. Hudson Long (O. Henry. The Man and his Work*, University of Pennsylvania Press, $ 2.75). Long är som skribent en vanlig träkmåna, men som forskare har han sina poänger, och det lindriga i O. Henrys förbrytelse framstår i denna bok med stor tydlighet.

Det var i början av 90-talet som O. Henry var anställd vid banken i Austin; samtidigt försökte han hålla en enklare underhållningstidning i gång. Båda delarna gick knaggligt: för bankjobbet kände han ofusst, och för tidningen fick han inte tillräcklig publik, i synnerhet sedan han retat läsarna genom ett ingripande i en politisk kampanj. Så småningom fick han anställning vid en större tidning i Houston och flyttade dit med sin spröda och fromlynnade maka 1896 men redan från Austin ett åtal från banken, enligt vilket han skulle ha förskingrat bortåt 5.000 dollar. O. Henry rymde från Houston, hustrun och sin lilla dotter och höll sig undan på subtropiska orter, men återvände följande år, när han fick höra att hustrun låg för döden, och tog sitt straff. Long har gått igenom de papper som finns bevarade, och av dem framgår det att det rådde utomordentligt dålig ordning på banken, att alla tjänstemän brukade låna ur kassan och att O. Henry av revisorerna hade utvalts till syndabock, måhända därför att han var den mest försvarslöse. Detta intryck förstärks av att O. Henry när det kom till kritan inte ställdes till ansvar för förskingring av mer än 850 dollar. Det sannolika är att han stoppat pengarna i sin dekreptanta tidning och hela tiden tänkt sig att han skulle kunna ersätta länet.

Straffet blev enligt vår syn på sådana saker stringt: fem års fängelse. O. Henry satt i Ohios statsfängelse i Columbus, och fängelsläkaren har berättat att han under sin långa praktik aldrig träffat någon fånge som förefoll så förkrossad av sitt straff. O. Henry lyckades också hemlighålla för sin dotter att han satt i fängelse; hon levde i den tron att han arbetade som drugstoreexpedit — vilket han strängt taget också gjorde, för han var farmaceut vid fängelsets apotek. Breven från dottern och de noveller som han nu började skriva höll honom uppe. Förhållandena vid anstalten var av allt att döma fullkomligt vedervärdiga, men av dess papper framgår det att O. Henry var den tålgaste och tystast lidande av alla länkbara fångar. Redan efter omkring två och ett halvt år blev han villkorligt frigiven, och ett år senare hade han, med sin hemlighet dold bakom anslkete nästan Hoover-lika slidhet, etablerat sig som en av sin tids mest framgångsrika författare. Själv sa han till en av sina förtrogna att han kände sig som Lord Jim i Conrads roman: en gång i sitt liv hade han begått ett avgörande misstag, och vetskapen om det bestämde sedan hela hans följande liv. Men i sina böcker förrådde han aldrig någonting om sin vändas tid; hade han gjort det, kunde han ha blivit något mer än en representativ tidstyp och ett berättarmönster av tvivelaktigt värde.

T. J—n

SKOLOR OCH UNDERVISNING
Se även efter text under rubriken "Skolor och undervisning"

STUDENTEXAMEN i enskilda ämnen
Preparandkurser på kvällstid öppna för alla studerande anordnas under höstterminen i: matematik för realgymnasiet (tolmån kurs), fysik för realgymnasiet, modersmål, latin, engelska, franska, historia, kristendom.
Kurserna ledas av skicklign och erfaren lärare och ta sin början ca 1 september (matematik dock 22 august). Obs! Sista dagen för anmälan till matematikkursen den 22 aug. och till övriga ämnen 31 aug. Begär kostnadsfritt prospekt med närmare upplysningar om timantal, klasswstlek, kurslokaler etc. från
NKI -SKOLAN, S:T ERIKSGATAN 33. TELEFON 52 05 40
Expeditionstider: vardagar 9—16, lördagar 9—15

SKOLVERKSAMHETEN
Pålmans HANDELSINSTITUT
Sveav. 82, Stkhm. T. 305606, 300984
Höstterminen börjar för 1-årskurserna 26 augusti.
Övriga kurser 26 augusti—3 september, 69:e läsåret.
Försäljn.-tekn., två-årig handelskurs för manl. och kvinnl. elever m. reklex. eller motsv. kunskaper.
Ett-årig Handelskurs för elever med real- ell. motsv. kunsk. (Paralleller: tvåårig kurs, för elever som icke ha realex.).
Ett-årig korrespondent- o. sekr.-kurs. Realex. ell. motsv. kunsk. erf.
Ett-termins Handelskurs för studenter.
Ovanstående kurser äro statsunderst. och stå under statsinspektion
Ett-termins Handelskurs och En-terminskurs för korrespondent- o. sekr.-kurs för elever som på kort tid önska skaffa sig någon materiell utbild.
DAG- o. KVÄLLSKURSER i moderna språk, maskinskrivning, stenografi (svensk o. utländsk), maskinstenografi, bokföring m. fl. ämnen.
Begär prospekt, som sändes gratis, eller besök densamma. Vid önskemål och förkunskaper, så föreslå vi utan förbindelse lämpliga kurser.
Begär prospekt

Den 26 aug. börjar 1-årskurserna
HANDELSGYMNASIEKURSEN för studenter och likställda
INDUSTRIKURSEN för realstudenter eller ingenjörer
SEKRETERARKURSEN för kvinnliga studenter med kvalificerade betyg
HANDELSKURSEN kontorsutbildning för studenter o. likställda samt realexaminerade
STENOGRAF- och KORRESPONDENTKURSEN för kvinnliga elever (student-, normalskole- eller realexamen)
Tel. 100753 108518 108566
Mästersamuelsgatan 22, Stockholm.
Bar Lock - mer än en skola
Statsinspektion Statsstipendier

LÄKARE
Dr Arne Bech
Storgatan 48 (hörnet av Banérgatan)
Tfd pr tel. 60 08 60 eller kl. 2—3 em.
Medlem av Stockholms Läkarförening
Dr Torsten Lindner
har återtagit praktiken.
Medlem av Stockholms Läkarförening
Dr Allan Rülcker
hemkommen.
Medlem av Stockholms Läkarförening
Dr Anders Weltzin
hemkommen.
Medlem av Stockholms Läkarförening
Överläk. Gunno Willners
återtager praktiken den 22 augusti.
Medlem av Stockholms Läkarförening

TANDLÄKARE
TJÄNSTGÖRING
Söndag den 21 aug. kl. 10-12, 15-17.
Tandl. Carla Sokolowski
Norrlandsgatan 16. Tel. 10 41 15.
Tandläkare R. Hultström,
Gullmarsväg. 2. Johanneshov
HEMKOMMEN.
Telefon 48 48 18.
Tegnérgatans TANDKLINIK
Tegnérgt. 16. Tel. 32 42 42
10-1, 5-7. Sönd. 11-1. Smärtfri tandutdragning även vid varbildn.). Endast leg. tandl. Naturtrogna ljständer.

ADAM GUDBRANDSON
Drömmen om Eva

SÄLLSAM ROMAN OM INSTINKTIV LÄNGTAN
Det är fel att kalla denna bok för pornografi. Framhävandet av den intima äktenskapliga lyckan är moraliskt förstrående, vilket knappast kan sägas om den sjuklikt romantik, som ofta dominerar i andra sexuellt betonade romaner, gör förf. gällande i allt förnärvar mot preskriftilen.
I bokh. eller direkt
Bokförl. ATLANTIS, Kalmar,
Sänd ..... ex. "DRÖMMEN om EVA" à 6.75 portofritt mot postförskott.
Namn: .....
Adress: .....
DN

I radio i dag kl. 13.00
läser Olle Ek ett kapitel ur
SOM LITEN I RAVLUNDA PRÄSTGÅRD
av
Elof Stoltz
Inb. 12:90

I juni utvald av HJALMAR GULLBERG som MÅNADENS BOK
En NORSTEDTS bok

Mager filmbok

SJUTTIO SMÅ Verdandisidor är inte mycket för en bok om *Modern amerikansk film*, men *Åke Bengtssons* Verdandiskrift i ämnet är magrare än vad som är motiverat av det yttre formatet. Det är häpnadsväckande hur litet det står på dessa sjuttio sidor, och det är svårt att räkna ut för vilken publik boken är tänkt. Varken den som vet mycket eller den som nästan inte vet någonting alls kan antas bli orienterad eller stimulerad av denna uppräkning av filmtitlar, dessa färglösa och ganska diskutabla omdömen och detta närsynta sysslande med filmtekniska specialproblem.

Åke Bengtsson grupperar utan vidare de amerikanska filmerna efter deras regissörer, en bekräm men ganska schematisk metod. Man kan naturligtvis ha olika åsikt om regissörens betydelse för karaktären av en film, men det måste vara ett väsentligt fel hos en handbok som denna att den inte alls sätter in filmen i dess kulturella och sociala sammanhang och inte ens berör dess roll som skapare av myter och bärare av öppna eller hemliga suggestioner. Det är när filmen på det viset behandlas som ett fenomen helt för sig, utan kontakt med världen för övrigt, som studiet av kamera-vinklar och flerplanskompositioner blir en lätt komisk filmisk knappologi och filmstuisten får ett tanksprätt drag av fri-märksssamlare.

På grund av utrymmesbrist finns det ingenting i boken om Chaplin och Disney, meddelar förordet. Men där finns heller ingenting om bröderna Marx, Danny Kaye eller andra filmkomiker, ingenting om Wild West-filmerna, showfilmerna, dussinkomedierna och dussinmelodramerna, ingenting om kvinnan eller negren i filmen, om censur och opinionen, konvention och propaganda. De

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.